

Kultūras ministrija

Vispārīga informācija par romu mediatoriem un to darbības uzdevumiem projekta „Latvijas reformu platforma II: dialogs, līdzdalība un savstarpējā mācīšanās” ietvaros

Kas ir romu mediators?

Romu mediators ir speciāli sagatavots romu tautības cilvēks, kurš darbojas kā starpnieks, kas veicina dialogu un sadarbību starp romu ģimenēm un pašvaldības iestāžu, kā arī valsts aģentūru speciālistiem tādās jomās kā izglītība, sociālie jautājumi, nodarbinātība, bērnu tiesības u.c.

Mediators nāk no romu vides, viņš ir motivēts aktīvi sadarboties ar pašvaldības iestāžu cilvēkiem un palīdzēt saviem tautiešiem gan uzlabot savu sociālo stāvokli, gan vairāk iesaistīties atbalsta un kultūras aktivitātēs, kas ir īstenotas pilsētā vai novadā. Romu mediators pārzina romu valodu, pazīst socioloģisko kontekstu un grūtības, ar kurām sastopas romu ģimenes. Mediators savā ziņā nodrošina romu ģimenēm „uzticības personas” atbalstu, savlaicīgi reaģējot uz problemātisku situāciju, lai kopā ar attiecīgajiem pašvaldības speciālistiem rastu piemērotu tās atrisināšanu. Vienlaicīgi viņš mudina pašus romus būt aktīviem un atbildīgiem, kā arī motivē tos vairāk iesaistīties sabiedriskajā dzīvē; palīdz pārvarēt sociālās integrācijas barjeras, kultūras un statusa atšķirības.

Romu meditācijas prakse Eiropas Savienības un citās valstīs ir atzīta par vienu efektīvākajām pieejām veiksmīgai romu integrācijai un sociālajai iekļaušanai. Iepriekš šī prakse Latvijā bija attīstīta pateicoties nevalstiskajai organizācijai „Izglītības iniciatīvu centrs” – 2014./2015.gadā projekta ietvaros romu mediatori bija darbojušies Jelgavā, Daugavpilī, Valmierā.

Romu mediators darbības uzdevumi:

- uzlabot saziņu starp romiem un valsts, pašvaldības iestāžu speciālistiem;
- veicināt romu cilvēku pieejamību valsts un pašvaldības pakalpojumiem, esošām atbalsta programmām un mehānismiem, piemēram, vienkāršā, romiem saprotamā, valodā regulāri informēt vietējos romu iedzīvotājus par sociālā atbalsta iespējām, par Eiropas Sociālā Fonda atbalsta pasākumiem un pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem;
- palīdzēt apzināt romu situāciju un problemātiskos jautājumus vietējā līmenī, un, sadarbībā ar pašvaldības sociālo lietu pārvaldes, izglītības pārvaldies un citu iestāžu pārstāvjiem, atrast atbilstošus risinājumus, lai veicinātu sociālā un nabadzības riskā nonākušo romu integrāciju un sociālo iekļaušanu vietējā līmenī.
- veicināt romu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē, kā arī motivēt romus izglītoties, iesaistīties darba tirgū, kultūras un jauniešu pasākumos.

Saskaņā ar vietējā līmeņa romu problemātiku, vajadzībām un prioritātēm, ir izstrādāts individuālais darbības plāns, kas regulāri tiek aktualizēts, ņemot vērā iepriekšminēto, kā arī pilsētas pašvaldības speciālistu ieteikumus romu mediatoram.

Kā strādā romu mediators?

- veido uz savstarpējas **uzticības attiecības un kontaktus** ar romu ģimeņu pārstāvjiem un pašvaldības un valsts iestāžu darbiniekiem;
- cenšas izprast situāciju, **atspoguļot pušu dažādus viedokļus**, kā arī viņu uzskatus, attieksmi un rīcību;
- nostiprina un/vai **veido pozitīvu sadarbību** starp romu ģimenēm un sabiedriskajām veselības aprūpes, izglītības un darba tirgus iestādēm;
- prioritāri sazinās un cenšas palīdzēt tām romu ģimenēm, kuras nonākušās sociāli nelabvēlīgā situācijā, kuriem ir daudz bērnu, kas neapmeklē izglītības iestādi vai dara to neregulāri;
- romu mediators nedublē pašvaldību speciālistu darba pienākumus, bet veic atbalsta funkcijas, lai veicinātu komunikāciju un konkrētas situācijas uzlabošanu, piemēram, pēc pašvaldības speciālista lūguma, mediators apseko kopā ar speciālistu konkrētu romu ģimeni;

Romu mediatoru darbības pamatprincipi.

1) **Cieņpilna saruna, dialogs kā saskarsmes forma mediatora darbā**

2) **Konfidencialitāte un anonimitātes nodrošināšana**

(Darba gaitā iegūtā informācija ir konfidenciāla, tā netiek izpausta citiem cilvēkiem vai iestādēm, ja vien nav saņemta skaidri izteikta piekrišana no informācijas sniedzēja. Cilvēki, ar kuriem mediators runā, ir iepriekš jāinformē par informācijas konfidencialitāti. Vispārējas nozīmes iegūtā informācija var tikt izpausta, taču netiek izpausts informācijas avots, un tas tiek darīts, saskaņojot to ar informācijas avotu. Informāciju drīkst izpaust gadījumos, ja informācijas neizpaušana ir saistīta ar cilvēka drošības apdraudējumu.)

3) **Cilvēktiesību ievērošana**

Mediatora darba koordinēšana un rezultātu novērtēšana.

Mediatoru darba novērtēšanu, mentoringu un koordinēšanu nodrošina nevalstiskās organizācijas „Izglītības iniciatīvu centru” speciālisti atbilstoši 2017.gada 15.septembrī ar Kultūras ministriju noslēgtajam Iepirkuma līgumam nr. 2.5.-15-15 „Par romu mediatoru sagatavošanu, romu mediatora pakalpojumu nodrošināšanu piecās Latvijas pašvaldībās un mentoringa sniegšanu projekta „Latvijas romu platforma II: dialogs, līdzdalība un savstarpēja mācīšanās” ietvaros”.

Katrā pilsētā romu mediators strādās pēc speciāli izstrādāta individuālā plāna, ņemot vērā pilsētas vietējas vajadzības, aktuālos jautājumus un darbības prioritātes.

Vairāk par romu mediatoru darbu IIC īstenotajos projektos http://iic.lv/wp-content/uploads/2017/08/1-2-MATERI%C4%80LS-ROMU-MEDIATORIEM_gala.pdf

Šis projekts ir līdzfinansēts Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība” ietvaros

Šis pasākums ir īstenots projekta „Latvijas romu platforma II: dialogs, līdzdalība un savstarpēja mācīšanās” ietvaros (līgums nr.763963-NRP2-LV) ar Eiropas Savienības programmas „Tiesības, vienlīdzība un pilsonība 2014 – 2020” finansiālo atbalstu. Par pasākuma saturu atbild Kultūras ministrija un tajā nav atspoguļots Eiropas Komisijas viedoklis.